

Teza de doctorat “ Studii privind mecanismele de sprijin economico-financiar în agricultura județului Botoșani”

Ec. BÎZU Călin-Lucian

REZUMAT

Teza de doctorat este intitulată “**Studii privind mecanismele de sprijin economico-financiar în agricultura județului Botoșani**” și este structurată în două părți:

- *partea I – Studiul bibliografic, materialul și metodologia de cercetare și analiza condițiilor naturale ale județului Botoșani*”

- *partea a II-a – Rezultate obținute și interpretarea acestora.*

Partea I cuprinde două capitole: **capitolul I “Stadiul cunoașterii pe plan național și european privind mecanismele și instrumentele de sprijin economico-financiar în agricultură”** și **capitolul II “Analiza condițiilor naturale ale județului Botoșani”**.

Partea a II-a are în structură trei capitole: **capitolul III “Rezultatele de producție realizate în agricultura județului Botoșani în perioada 2005-2009”**, **capitolul IV “Mecanisme de sprijin economico-financiar în agricultura județului Botoșani”** și **capitolul V “Concluzii și recomandări”**.

Capitolul I abordează în prima parte mecanisme și instrumente de sprijin economico-financiar în perioada de preaderare a României la Uniunea Europeană. Se fac referiri asupra implementării PAC în România, care va avea ca cerință asigurarea complementarității celor doi piloni: politica de piață (pilonul I) și politica de dezvoltare rurală (pilonul II). De asemenea, s-au avut în vedere prioritățile generale ale comunității în elaborarea PNS și condițiile specifice sectorului agricol și zonelor rurale.

Politica de dezvoltare rurală din perioada 2007-2013 se concentrează asupra celor 4 axe principale:

- *îmbunătățirea competitivității sectorului agricol și forestier (axa 1);*
- *îmbunătățirea mediului și zonelor rurale (axa 2);*
- *calitatea vieții din zonele rurale și diversificarea economiei rurale (axa 3);*
- *abordarea LEADER (axa 4).*

În continuare sunt prezentate mecanisme și instrumente de sprijin economico-

financiar a agriculturii după aderarea României la Uniunea Europeană.

FEGA va finanța: plățile directe către fermieri conform PAC; subvenția la export pentru produsele agricole către țările din afara Uniunii Europene; măsurile de intervenție prin reglarea pieței agricole; promovarea produselor agricole etc.

Pentru pilonii I și II – România va beneficia de 4.007.900.000 €. De asemenea, plățile directe se vor acorda de la 1 ha eligibil în sus, dar cu condiția ca o parcelă să fie de cel puțin 0,3 ha cultivată cu o singură cultură.

Pentru axa 1 se vor aloca cel puțin 45 % din totalul fondurilor. Pentru măsurile de piață în perioada 2007-2009 s-au alocat 732 mil. euro.

În anul 2016, sprijinul direct provenit integral de la Uniunea Europeană va putea ajunge la 200 €/ha.

România va beneficia și de alte forme de sprijin, inclusiv pentru restructurarea fermelor de semisubzistență, investiții în exploatațiunile agricole și alte activități economice din zonele rurale, sprijin pentru dezvoltarea rurală și protecția mediului.

Plățile directe de care va beneficia România vor spori de la 440 mil.euro în anul 2007, la 1766 mil.euro în anul 2016.

Alocarea financiară din bugetul Uniunii Europene se va diferenția pe cele patru axe, astfel: 45 % - axa 1; 25 % - axa 2; 27,5 % - axa 3; 2,5 % - axa 4.

Pentru dezvoltarea rurală, în perioada 2007-2013, prioritățile și obiectivele vizează:

- *creșterea economică;*
- *crearea de locuri de muncă;*
- *îmbunătățirea calității vieții populației din mediul rural.*

În agricultura județului Botoșani s-au aplicat mecanismele și instrumentele de sprijin direct la persoane fizice sau juridice – pentru înființarea unor culturi, achiziționarea de semințe certificate, achiziționarea de îngrășăminte chimice pentru fertilizarea solului și efectuarea lucrărilor de ameliorare a solului.

De asemenea, din anul 2007 s-au introdus plățile directe pe suprafață (50 €/ha) și plățile naționale complementare pentru cele mai importante culturi agricole, împărțite în două grupe: grupa I (30 €/ha) și grupa a II-a (216 €/ha).

Pentru animale, păsări, familii de albine și pești, despăgubirea reprezintă maxim 80 % din valoarea de asigurare, care se diminuează cu valoarea subproduselor rezultate. În plus, se acordă facilități prin plăți naționale complementare pentru animalele din fermele care produc pentru piață.

Mecanismele de piață vizează prețul de intervenție și subvențiile la export.

În ultima parte a capitolului I se analizează armonizarea legislației interne privind sprijinul financiar în agricultură, la normele juridice din Uniunea Europeană și se prezintă aspecte privind metodologia de cercetare.

Capitolul II se referă la analiza condițiilor naturale ale județului Botoșani. Principalele aspecte abordate se referă la următoarele:

- *relieful;*
- *clima (temperatura aerului, durata de strălucire a soarelui, numărul mediu al zilelor cu zăpadă, precipitațiile, umiditatea relativă a aerului, frecvența și viteza vânturilor);*
- *rețeaua hidrografică și hidrologică;*
- *solurile.*

Capitolul III are ca obiect analiza rezultatelor de producție realizate în agricultura județului Botoșani în perioada 2005 – 2009.

Sunt analizate următoarele aspecte:

- *fondul funciar și structura culturilor;*
- *piața funciară;*
- *producția medie și totală la principalele culturi;*
- *producția agricolă ecologică;*
- *silvicultura și managementul forestier;*
- *parcul de tractoare și principalele mașini agricole;*
- *îngrășăminte chimice și naturale utilizate în agricultura județului Botoșani;*
- *efectivele de animale, pe specii și categorii;*
- *producția medie pe animal furajat;*
- *producția totală animală, producția marfă și destinația producției.*

În capitolul IV se prezintă și se analizează mecanismele de sprijin economico-financiar în agricultura județului Botoșani.

Aspectele abordate au fost numeroase și s-au referit la următoarele:

- *rolul finanțelor în economia firmei agricole și/sau agroalimentare;*
- *conceptul de mecanism economico-financiar (caracteristica sistemului financiar; sistemul fondurilor de resurse financiare; pârgھیile economico-financiare; metode administrative de gestiune financiară; organe cu atribuții și răspunderi în domeniul finanțelor publice), cadrul instituțional (instituții și organisme în domeniul financiar-bancar; norme juridice și metodologice cu caracter normativ în domeniul financiar), principii de funcționare a mecanismului economico-*

financiar în profil de ramură și profil teritorial; sistemul și aparatul financiar-bancar (metode de management în sfera financiar-bancară; stimularea și răspunderea materială).

În partea a II-a a capitolului IV se prezintă un studiu de caz privind analiza diagnostic a echilibrului financiar și a rentabilității la S.C. EURONUTRITION S.A. Botoșani. Se pornește cu analiza mediului intern și a mediului extern, după care se trece la analiza situației financiare a S.C. EURONUTRITION S.A. Botoșani, folosindu-se un sistem de indicatori, cum ar fi: indicatorii echilibrului financiar, ratele financiare, indicatori ai randamentului utilizării resurselor etc.

În continuare sunt tratate aspecte privind finanțarea și creditarea în agricultura județului Botoșani, focalizată pe producția vegetală. Sunt prezentate în detaliu principalele măsuri ale Programului SAPARD (Măsurile 1.1., 3.1., 2.1., 3.4., 4.1., 4.2., 3.2., 3.5.), numărul de proiecte derulate pe țară și în județul Botoșani și valoarea acestora.

Ultima parte a capitolului IV tratează probleme legate de identificarea riscului de creditare și a acoperirii acestuia, mecanismul prețurilor și tarifelor pentru produsele și serviciile agricole precum și mecanismul prețurilor și a altor mijloace economice și financiare pentru sprijinirea fermierilor.

În ultimul capitol “Concluzii și recomandări” sunt formulate un număr apreciabil de concluzii și recomandări privind cercetarea efectuată și rezultatele obținute.